

Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Ryczywół za 2020 r.

Podstawa prawna opracowania:

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.) – art. 9tb

I. Informacje podstawowe

- Liczba mieszkańców zameldowanych na terenie Gminy Ryczywół (na dzień 31.12.2020 r.)	7.126
- Liczba mieszkańców zamieszkujących Gminę Ryczywół (wg bazy danych GOSPODARKA ODPADAMI na dzień 31.12.2020 r.)	6.245
- Liczba właścicieli nieruchomości, od których odbierane były odpady komunalne	1.842
- Liczba osób zbierających odpady w sposób selektywny na dzień 31.12.2020 r. w tym:	6.245
kompostujący bioodpady w kompostownikach	1.383
oddający odpady w workach brązowych	4.862
- Liczba osób zbierających odpady w sposób nieselektywny na dzień 31.12.2020 r.	0
- Stawki opłat w 2020 r.	
Odpady zbierane w sposób selektywny	21,00 zł/ os./m-c
Ulga z tytułu kompostowania bioodpadów	1,00 zł/ os./m-c

w kompostownikach przydomowych na terenie

nieruchomości zabudowanych budynkiem jednorodzinny

- Opłata podwyższone (jeśli odpady nie są właściwie segregowane) 63 zł/os./m-c

Stawki opłat na 2020r. regulowała Uchwała Rady Gminy Ryczywół Nr XIV/111/2019 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty.

- Liczba właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, którzy zawarli umowy z wybranym przedsiębiorcą 47

II. Zestawienie finansowe

1. Plan (zgodnie z uchwałą Nr XIV/111/2019)

a) Wydatki

- opłata dla przedsiębiorcy	1.391.155,90 zł
- koszty administracyjne	105.978,80 zł
- rozbudowa PSZOK	26.308,30 zł
- koszty edukacyjne	1.000,00 zł

1.524.444,00 zł

b) Wpływy

1.524.444,00zł

2. Wykonanie

a) Wydatki

- opłata dla przedsiębiorcy	1.487.883,01 zł
- koszty administracyjne	104.736,59 zł
- koszty edukacyjne	314,88 zł

(koszty akcji „Wymiana makulatury na papier toaletowy”)

1.592.934,48 zł

b) Wpływy

- opłaty od mieszkańców gminy (wg bilansu na dzień 31.12.2020 r.)	1.508.550,06 zł
- pozostałe	16.032,28 zł
-dotacja na PSZOK	280.207,09 zł

	1.804.789,43 zł

Z tytułu sprzedaży makulatury zebranej w akcji „Wymiana makulatury na papier toaletowy” do budżetu gminy wpłynęło 763,34 zł.

Nadwyżka w 2020r. wynosi 211.854,95 zł

III. Wyszczególnienie ilości zebranych odpadów komunalnych na terenie gminy Ryczywół w 2020 r.

/na podstawie sprawozdania Wójta Gminy Ryczywół za 2020 r./

Rodzaj odpadów	Kod odpadów	nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe [Mg]	PSZOK [Mg]	Razem [Mg]
odpady zmieszane	20 03 01	1355,8400	0,0000	1355,8400
tworzywa sztuczne	15 01 02	165,9270	2,2295	168,1565
metal			2,2375	2,2375
szkło	15 01 07	194,0250	1,1190	195,1440
papier i tektura	15 01 01	36,7375	2,2505	38,9880
	20 01 01		3,1030	3,1030
tekstylna	20 01 11		0,9190	0,9190
biodopady	20 02 01	332,6280	1,3760	334,0040
odpady nieulegające biodegradacji	20 02 03	8,6000	0,000	8,6000
przeterminowane leki	20 01 32	0,2040	0,017	0,2210
opony	16 01 03	22,1400	4,3800	26,5200
chemikalia	20 01 27*	0,0000	1,9440	19,9440
wielkogabaryty	20 03 07	83,5000	28,0800	111,5800
odpady elektryczne i elektroniczne	20 01 35*	4,6400	0,0000	4,6400
	20 01 36	18,0620	6,8740	24,9360
	20 01 34		0,1461	0,1461
	20 01 23*	11,4000	0,0000	11,4000
	16 02 13*		0,0025	0,0025
gruz budowlany	17 01 01	0,0000	54,4800	54,4800
odpady remontowo budowlane pozostałe	17 09 04	0,0000	18,5600	15,5600
	17 06 04		3,3030	3,3030
	17 02 03		1,0000	1,0000
	17 02 02		2,2200	2,2200
	17 02 01		3,4900	3,4900

Wyliczenie szacunkowej ilości odpadów wyprodukowanych przez jednego mieszkańca Gminy Ryczywół w 2020 r. (łącznie wszystkie odpady)

$2.386,5 \text{ Mg/rok} - 230,7 \text{ Mg (masa odpadów z nieruchomości niezamieszkałych)} =$

$2.155,8 \text{ Mg} : 12 \text{ m-cy} = 179,65 \text{ Mg/m-c}$

$179,65 \text{ Mg/m-c} : 6.245 \text{ osób} = 0,0288 \text{ Mg /os/m-c (28,76 kg/os./m-c)}$

Średnio jeden mieszkaniec gminy Ryczywół wyprodukował miesięcznie w 2020 r. 28,76 kg odpadów. W 2019 r. wartość ta wyniosła 27,37 kg, a w 2018 r. - 27,71 kg, co oznacza, że ilość produkowanych śmieci w przeliczeniu na 1 osobę wzrosła.

*pojemnik 120 l z odpadami komunalnymi waży ok. 26,5 kg

III a. Zestawienie ilości odpadów komunalnych zebranych z nieruchomości położonych na terenie gminy Ryczywół w latach 2012-2020

/na podstawie sprawozdań rocznych Wójta Gminy z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi/

Lp.	Rok	Kod odpadu										
		20 03 01	20 02 01 20 02 03	15 01 01	15 01 02	15 01 07	Grupa 17	20 01 35* 20 01 23*	20 01 36	16 01 03	20 03 07	20 01 32
		Waga [Mg]										
1.	2013	1004,50	15,00	-	26,70	88,80	3,40	1,00	4,00	-	12,70	-
2.	2014	1413,70	50,40	-	29,00	48,90	8,50	0,85	5,34	-	19,70	0,03
3.	2015	1363,70	41,30	-	39,50	41,10	-	-	5,78	-	43,20	0,09
4.	2016	1715,41	88,08	1,34	59,18	69,54	27,24	3,61	7,14	10,02	34,77	0,18
5.	2017	1827,48	129,66	1,78	66,86	77,32	102,02	4,55	18,89	14,42	61,55	0,25
6.	2018	1719,22	170,52	6,249	91,88	90,86	60,96	2,18	6,67	18,97	60,96	0,12
7.	2019*	1525,14	253,09	14,18	114,80	101,40	19,40	7,21 7,53	4,96	7,86	83,08	0,15
8.	2020*	1355,84	332,63 8,60	36,74	165,93	194,03	0,00	4,64 11,40	18,06	22,14	83,50	0,20

*Bez uwzględnienia PSZOK, który uruchomiono w sierpniu 2019r.

IV. Informacja o wytworzonych i poddanych składowaniu pozostałościach z sortowania i pozostałościach z mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Instalacji Komunalnej w Toniszewie

1. Procentowy wskaźnik wytworzonych i poddanych składowaniu **pozostałości z mechanicznego sortowania odpadów komunalnych** dla odpadu o kodzie 19 12 12- inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 wyniósł **0,00%** w stosunku do łącznej masy odpadów komunalnych przekazanych przez gminę.
2. Procentowy wskaźnik wytworzonych i poddanych składowaniu **pozostałości z mechanicznego sortowania odpadów selektywnie zebranych** o kodzie 19 12 12 – inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 wynosi **0,00%** w stosunku do łącznej masy odpadów komunalnych przekazanych przez gminę.
3. Procentowy wskaźnik wytworzonych i poddanych składowaniu **pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych** dla odpadu o kodzie 19 12 12 wyniósł **0%** w stosunku do łącznej masy odpadów komunalnych przekazanych przez gminę.
4. Procentowy wskaźnik wytworzonych i poddanych składowaniu **pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych** dla odpadu o kodzie 19 05 99 – inne niewymienione odpady wyniósł **33,025 %** w stosunku do łącznej masy odpadów komunalnych przekazanych przez gminę. Średnia wartość parametru AT4 za 2020 r. dla odpadów składowanych wynosi 7,23 mg/g
Masa odpadu o kodzie 19 05 99, poddana składowaniu w stosunku do odpadów przekazanych przez gminę wynosi:
 $1355,84 \text{ Mg} * 33,025\% = 447,77 \text{ Mg}$
5. Procentowy wskaźnik odpadów **papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła** przekazanych innemu posiadaczowi w stosunku do łącznej masy odpadów komunalnych przekazanych przez gminę wyniósł:
 - 15 01 04 – opakowania z metali – 1,326 %
 - 15 01 07 – opakowania ze szkła- 0,293 %

- 19 12 03 – metale nieżelazne – 0,011%

V. Potrzeby inwestycyjne i podsumowanie

Gmina Ryczywół chcąc rozwiązać problem z odpadami komunalnymi – tj. ich składowaniem w instalacji zastępczej w Sierakówku, podjęła już w 2013 r. współpracę z 14 innymi gminami w celu wybudowania zakładu specjalizującego się w ich przetwarzaniu i zagospodarowaniu.

Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowe Toniszewo - Kopaszyn do 6 września 2019r. był Regionalną Instalacją Przetwarzania Odpadów Komunalnych dla Regionu I Północna Wielkopolska. Zgodnie z ustawą o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw z dnia 19 lipca 2019 r. (Dz.U. z 2019r. poz. 1579) od 6 września 2019 r. zniesiony został podział na regiony gospodarki komunalnej, zaś RIPOK- i zastąpione zostały Instalacjami Komunalnymi IK. Oznacza to, że odpady komunalne nie muszą już trafiać do wskazanej dotąd instalacji, jednakże kierując się zasadą bliskości oraz faktem, iż Gmina Ryczywół jest współwłaścicielem spółki, w chwili obecnej jest to najwłaściwsze rozwiązanie. Jednakże z uwagi na rosnące w bardzo szybkim tempie koszty związane ze składowaniem odpadów wskazane jest podejmowanie inwestycji stanowiących alternatywę dla składowania odpadów komunalnych np. budowę spalarni.

Należy podkreślić, że gminy zobowiązane są do realizacji obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach tj. osiągnięcia określonych poziomów odzysku i recyklingu papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz odpadów remontowych a także do ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. Oznacza to, że w 2020r., w stosunku do roku 1995, konieczne jest ograniczenie ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania do 35 % oraz zwiększenie ilości odpadów zbieranych selektywnie i poddawanych recyklingowi do 50% oraz odpadów budowlanych do 70%. Nieosiągnięcie wymaganych poziomów skutkować będzie nałożeniem przez WIOŚ w Pile wysokich kar pieniężnych. W 2014 r. w/w progi nie zostały osiągnięte (za wyjątkiem odpadów budowlanych). W roku 2015 poziom ograniczenia masy odpadów biodegradowalnych kierowanych do składowania, z uwagi na przekazanie ich (w większości) do zakładu w Toniszewie, uległ znacznej poprawie, jednak wymagane poziomy w dalszym ciągu nie zostały osiągnięte. Za nieosiągnięcie w 2014 r. i w 2015

r. ograniczenia masy odpadów kierowanych do składowania tj. kierowanie odpadów zmieszanych na składowisko oraz nieosiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska wymierzył Gminie Ryczywół karę pieniężną. Na wniosek Gminy Ryczywół, z uwagi na podejmowane działania naprawcze, kary te zostały zawieszona.

W 2018 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, na wniosek Wójta Gminy Ryczywół umorzył następujące kary pieniężne:

- za nieosiągnięcie poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2013 r. i 2015 r.,
- za nieosiągnięcie poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych, i szkła w 2014 r. i w 2015 r.

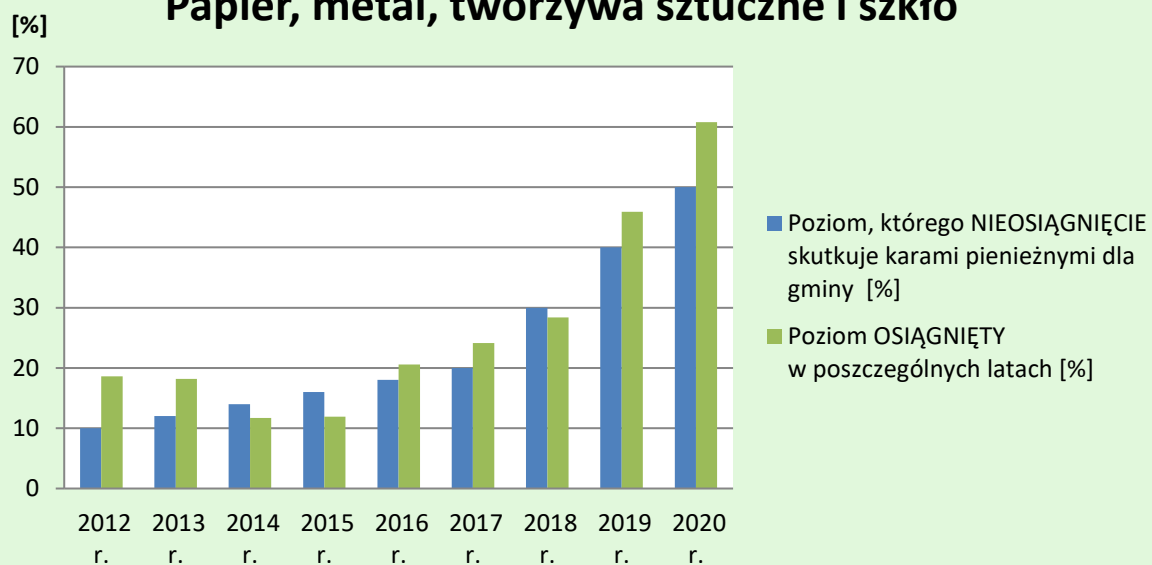
W 2016 r. po raz pierwszy udało się osiągnąć wszystkie wymagane poziomy. Także w 2017 r. poziomy zostały osiągnięte. W 2018 r. nie osiągnięto wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła który powinien wynieść minimum 30 %. Obliczony poziom wyniósł 28,40%. Opakowania z tworzyw sztucznych o masie 43,81 Mg zostały zmagazynowane przez podmiot zobligowany do odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy Ryczywół, co miało znaczący wpływ na nieosiągnięcie wymaganych poziomów. Wymierzona przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska kara pieniężna została również zawieszona. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych wymagany poziom recyklingu papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła jest z roku na rok wyższy. Za 2019 r. wymagany poziom wnosił 40 %, a w 2020 r. aż 50 %. Osiągnięcie określonych rozporządzeniem poziomów będzie z roku na rok trudniejsze, dlatego należy podejmować działania mające na celu podniesienie efektywności zbiórek odpadów zbieranych w sposób selektywny.

Poziom ograniczenia składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (odpady zmieszane) wyniósł w 2018 r. 0%, co oznacza, iż odpady ulegające biodegradacji nie były składowane na składowisku. Wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne wyniósł w 2018 r. 100 %, to znaczy, że wszystkie zebrane odpady

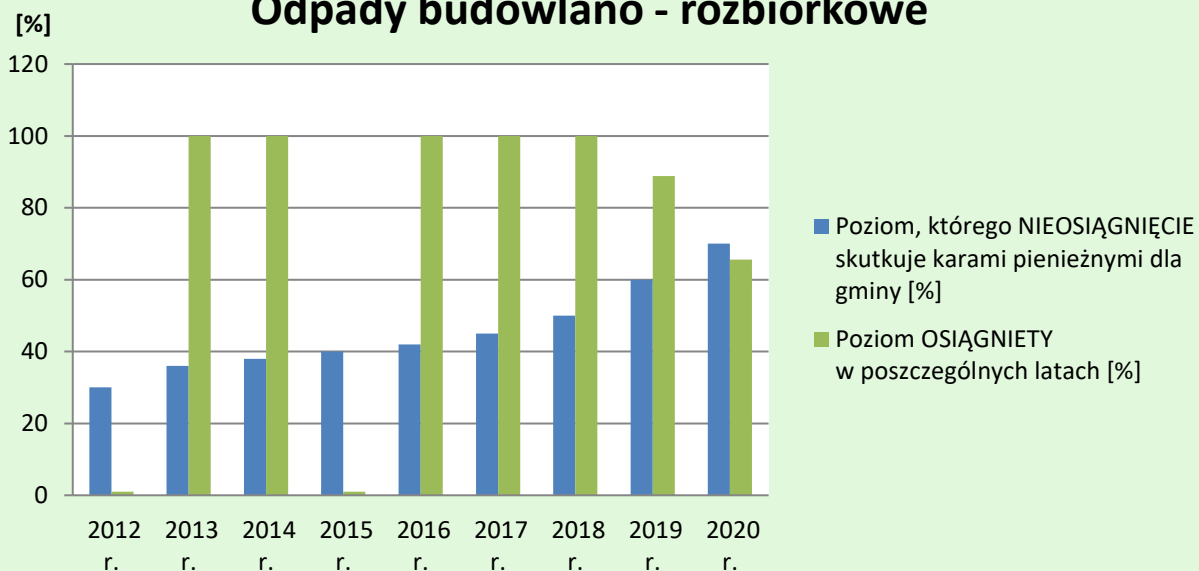
budowlane i rozbiórkowe zostały zagospodarowane. W 2019 r. udało się osiągnąć wszystkie wymagany poziomy. W roku 2020r. poziomy recyklingu poza odpadami remontowo- budowlanymi również zostały osiągnięte. Na uwagę zasługuje poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, który wyniósł aż 60,8 % przy wymaganym 50% poziomie. Świadczy to o dużej poprawie w segregacji odpadów u źródła a także skuteczność działań edukacyjnych. Ponadto do obliczania poziomu recyklingu uwzględniane mogą być także odpady pochodzące z organizowanych zbiórek tj. „Wymiana makulatury na papier toaletowy” (akcja w 2020r.), zbiórki makulatury w szkołach (2019r.) czy zbiórki nakrętek na cele charytatywne (również 2020r.). Wszystkie te działania mają pozytywny wpływ na bilans gospodarki odpadami w kontekście przedmiotowych poziomów. Z uwagi na nieprzekazanie przez ZUKIT H. Siwiński w Rogoźnie części odpadów remontowo budowlanych do zagospodarowania (magazynowanie 10,99 ton) oraz przekazanie odpadów w ilości 18,56 ton do procesów innych niż recykling – D5, poziom odpadów remontowo budowlanych za 2020r. nie został osiągnięty.

Na poniższych wykresach przedstawiono poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania, osiągnięte poziomy odzysku i recyklingu surowców wtórnych oraz odpadów pobudowanych i remontowych w latach 2012-2020.

Papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło

Odpady budowlano - rozbiórkowe

Gmina Ryczywół każdego roku podejmuje działania edukacyjne i informacyjne związane z prawidłowym gospodarowaniem odpadami komunalnymi. W 2018 r. w placówkach oświatowych organizowane były przez firmę ZUKiT Henryk Siwiński w Rogoźnie, świadcząca usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych powstających na terenie gminy Ryczywół, konkursy o tematyce ekologicznej dla dzieci i młodzieży. W 2019 r. zorganizowany był konkurs fotograficzny poświęcony tematyce odpadów oraz, podobnie jak w roku poprzednim, w czasie dożynek gminnych mieszkańcy mogli pozyskać niezbędne informacje od pracowników firmy ZUKiT H. Siwiński, prowadzących stoisko poświęcone tematyce odpadów komunalnych. Ponadto przeprowadzono także cztery edycje konkursu pn. „Kreatywny recykling, czyli drugie życie odpadów”, mającego na celu zwrócenie uwagi mieszkańców na potrzebę powtórnego użycia przedmiotów oraz kreatywnego spojrzenia na rzeczy niepotrzebne. W latach 2016, 2017 i 2020 opracowano i udostępniono mieszkańcom gminy ulotki informacyjne, poświęcone gospodarce odpadami komunalnymi. Każdego roku prowadzone są także działania kontrolne, mające na celu weryfikację prawidłowo prowadzonej segregacji. W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2020r. Wójt Gminy Ryczywół wystosował pisma do 34 właścicieli nieruchomości, u których stwierdzono rażące nieprawidłowości. W związku z powyższym w 2020r. nie zastosowano opłaty podwyższonej, obowiązującej od 1 stycznia 2020r. Opłata podwyższona zostanie tym osobom naliczona, po stwierdzeniu kolejnych naruszeniu.

W związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019 poz. 1579), która wprowadziła obowiązek segregacji odpadów komunalnych dla wszystkich właścicieli nieruchomości, dnia 27 listopada 2019 r. Rada Gminy Ryczywół podjęła niezwłocznie następujące uchwały:

- ✓ uchwałę Nr XIV/111/2019 w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty oraz;
- ✓ uchwałę Nr XIV/110/2019 w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości zamieszkałej oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej,

dzięki czemu od 1 stycznia 2020r. na terenie gminy Ryczywół zaczął obowiązywać wyłącznie selektywny system zbierania odpadów komunalnych. Powyższe zdecydowanie przełożyło się na ilości zbieranych odpadów tj. papier, szkło czy tworzywa sztuczne i co najważniejsze wpłynęło na poziomy recyklingu. Ponadto zastosowano zwolnienie w opłacie w wysokości 1,0 zł/os./m-c dla właścicieli nieruchomości jednorodzinnych, którzy na terenie swoich nieruchomości kompostują bioodpady. Powinno to wpłynąć do zachęcenia mieszkańców do kompostowania tego rodzaju odpadów, co z kolei będzie miało wpływ na obniżenie kosztów ich zagospodarowania. Do dnia 31 grudnia 2020r. 1.383 mieszkańców zadeklarowało posiadanie na terenie nieruchomości przydomowego kompostownika i zobowiązało się do kompostowania wytwarzanych bioodpadów. Należy także wspomnieć, iż podjęte w miesiącach wrzesień- grudzień 2019 r. działania informacyjne, dotyczące konieczności zmian deklaracji na system segregowany przełożyły się zdecydowanie na wyższe zbiórki odpadów selektywnych oraz mniejsze ilości odpadów zmieszanych. W dalszym ciągu jednak Gmina Ryczywół powinna podejmować działania w zakresie poprawienia efektywności systemu gospodarowania odpadami komunalnymi m.in. poprzez:

- ciągłe działania edukacyjno - informacyjne, mające na celu zmniejszenie ilości produkowanych odpadów komunalnych oraz postępowanie z odpadami zgodnie z hierarchią zagospodarowania,
- mobilizacja jak największej ilości osób do prowadzenia prawidłowej zbiórki odpadów selektywnych;
- prowadzenie zbiórek surowców wtórnych wraz z zachętami do ich przekazywania;
- zachęcanie do kompostowania bioodpadów (zmniejszenie ilości i kosztów związanych z zagospodarowaniem odpadów);
- zwiększenie świadomości mieszkańców dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów i możliwości ich powtórnego wykorzystania;
- kontrole nieruchomości zamieszkałych pod kątem właściwej segregacji odpadów;
- kontrola właścicieli nieruchomości niezamieszkałych w celu weryfikacji zawartych umów na odbiór odpadów komunalnych;
- kontrole podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu gminy;
- osiągnięcie coraz wyższych poziomów recyklingu tworzyw sztucznych, szkła i papieru oraz odpadów pobudowanych i remontowych oraz prowadzenie działań mających na celu zapobieganie składowaniu odpadów komunalnych ulegających biodegradacji;
- weryfikacji ilości zadeklarowanych osób w złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- inwentaryzacja i likwidacja ilości dzikich wysypisk odpadów;

Bardzo ważnym zadaniem przed którym Gmina Ryczywół stanęła w 2019r. było wybudowanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) o wartości 525 209,80 zł. W 2018 r. Gmina Ryczywół pozyskała dofinansowanie na jego budowę ze środków Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego w wysokości 280.207,09 zł. Inwestycja realizowana była na terenie istniejącej oczyszczalni ścieków Ryczywole, na wydzielonej działce. Uruchomienie w miesiącu sierpniu 2019 r. punktu umożliwiło mieszkańcom gminy sprawniejsze pozbywanie się odpadów problemowych, które w większości odbierane były dwa razy w roku bezpośrednio sprzed posesji.

W kolejnych latach należałoby podjąć dalsze działania inwestycyjne polegające na rozbudowaniu punktu o stacjonarną wagę najazdową, dzięki której możliwe byłoby

ważenie odpadów wielkogabarytowych, a tym samym właściwa i rzetelna ewidencja odpadów. W 2020r. z usług punktu skorzystało 715 właścicieli nieruchomości, którzy pozostawili ponad 137 ton odpadów.

Wójt Gminy

/-/ Henryk Szrama

Ryczywół, dnia 22 kwietnia 2020 r.

Niniejszą analizę zamieszczono:

- <https://bip.ryczywol.pl/rejestry/analizy.html>

Sporządziła:

Anna Wyka

Inspektor d.s. gospodarki odpadami komunalnymi

Tel. 67 28-37-002 wew. 15